

Kl.NATZWEILER - complex

A. BINNENKOMENDE TRANSPORTEN

De namen van de gevangenen, die met een der ondervermelde transporten naar het Kl.NATZWEILER-complex zijn afgevoerd, zijn hetzij in de teruggevonden administratie van dit complex, hetzij in die van Kl.BUCHENWALD of Kl.FLOSSENBUERG terug te vinden.

TABEL XXII

vertrek	kamp	aankomst	kamp	gev.no.serie
13.11.44	ST	16.11.44	Ak.HAILFINGEN	40448-41047 ✓
19.11.44	"	21.11.44	Ak.ECHTER-DINGEN	42904-43503 ✓
12. 3.45	BU	18. 3.45	"WUESTE"-com-mando's	Kl.BU.nrs
16. 3.45	FL	..48. 3.45	Ak.LEONBERG	Kl.FL.nrs

1. Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, zijn, in tegenstelling met andere concentratiekamp-complexen geen gevangenen in het "Moederkamp" terecht gekomen, doch uitsluitend in commando's. Dit is een gevolg van het feit, dat het eigenlijke "Moederkamp" Kl.NATZWEILER (oorspronkelijk STRUTHOF, niet te verwarren met STUTTHOF) in November 1944 werd geliquideerd. De gevangenen van het Moederkamp zijn toen hetzij naar commando's van Kl.NATZWEILER, hetzij naar andere concentratiekampen afgevoerd, terwijl de kampadministratie op 23.11.44 naar BINAU/Neckar werd overgebracht. Kl.NATZWEILER gev. nrs. zijn maar uitgereikt tot de serie 44600. Gevangenen, die na 23.11.44 in commando's van Kl.NATZWEILER zijn terecht gekomen, behielden hun oude gevangenummers van het kamp van herkomst.

2. De gevangenen van Ak. HAILFINGEN werkten op het nabij gelegen vliegveld TAILFINGEN. Zieken en zwakken werden overgebracht naar Ak. VAHINGEN, eveneens een commando van Kl. NATZWEILER en ingericht als hospitaal-kamp. De bezetting is in April 1945 naar Kl. DACHAU geëvacueerd.

3. De zieken en zwakken van Ak. ECHTERDINGEN - eveneens een vliegveld - werden ook naar Ak. VAHINGEN overgebracht. Bij de ontruiming van Ak. ECHTERDINGEN op 20.1.45 zijn de "gezonden" naar het Kl. BUCHENWALD-complex en de "zwakken" naar BERGEN-BELSEN afgevoerd. De mutaties van Ak. ECHTERDINGEN zijn in het Kl. NATZWEILER-nummerboek bijgehouden tot de ontruiming. De doden zijn te BERNHAUSEN geregistreerd.

4. Teneinde de productie van ruwe olie in de bitumineuze streek, gelegen tussen DAUTMERGEN - ERZINGEN - SCHOERZINGEN enz. te gespoedigen, ontstond in 1943 het z.g. project "WUESTE". Tot de "WUESTE"-groep behoorden o.a. de commando's Ak. BISINGEN, Ak. DAUTMERGEN, Ak. DORMETTINGEN, Ak. SCHOEMBERG, waar gevangenen van het transport uit Kl. BUCHENWALD zijn terecht gekomen. Vóór de ontruiming van de "WUESTE"-groep zijn enkele gevangenen naar Ak. SPAHINGEN, eveneens een commando van Kl. NATZWEILER gezonden

De nog overlevende gevangenen van deze commando's zijn in April 1945 naar het DACHEAU-complex afgevoerd.

B. NORMALE UITGAANDE TRANSPORTEN

In de jaren 1944-45 vonden maar drie uitgaande transporten plaats, waarmede uit Nederland gedeporteerde Joodse gevangenen van het K1.NATZWEILER-complex zijn afgevoerd:

TABEL XXIII

20.1.45	naar	Ak.SIII/OHRDRUF	(odo van K1.BU)
20.1.45	"	BERGEN-BELSEN	
11.3.45	"	"	

Opmerking

Tot deze transporten hebben uitsluitend gevangenen van Ak.ECHTERDINGEN behoord.

C. EVACUATIE-TRANSPORTEN

a) Ak.HAILFINGEN

De gevangenen van dit commando zijn omstreeks 11.4.45 te REUTLINGEN toegevoegd aan het treintransport met gevangenen uit Ak.BISINGEN. Zij bereikten Ak.ALLACH op 14.4.45.

b) Ak.LEONBERG

De nog overlevende "gezonde" gevangenen van dit commando zijn op 22.3.45 naar Ak.MUEHLDOERF (odo K1.DA) geëvacueerd, aankomst 28.3.45.

Een groep zieken is op 11.3.45 naar BERGEN-BELSEN afgevoerd.

c9) Ak. SPAHINGEN

Het laatste treintransport uit Ak. SPAHINGEN d.d. 21.4.45, waarmede Nederlandse en uit Nederland gedeporteerde gevangenen zijn geëvacueerd, is maar tot ULM gekomen, vanwaar de groep verder te voet ging. Ook de gevangenen van dit transport hebben Ak. ALLACH nooit bereikt, doch zijn in Zuidelijke richting afgedwaald. De nog overlevenden zijn op 27.4.45 te PFRONTEN en FUESSE bevrijd.

d) Ak. VAHINGEN

Van dit hospitaalkamp is bekend, dat 513 gevangenen naar Ak. ALLACH/DACHAU zijn geëvacueerd (aankomst 6 en 9.4.45), terwijl 251 gevangenen circa 30.4.45 ter plaatse zijn bevrijd. Nederlandse of uit Nederland gedeporteerde gevangenen hebben alleen tot het 6.4.45 transport behoord. Bij dit kamp werd een massagraf gevonden met ± 1500 lijen.

e) "WUESTE"-groep

Alle nog overlevende gevangenen van de commando's die tot deze groep behoorden (o.a. Ak. BISINGEN, Ak. DAUTMERGEN, Ak. DORMETTINGEN en Ak. SCHOEMBERG) zijn in April 1945, hetzij per trein, hetzij te voet naar Ak. ALLACH (cdo Kl. DACHAU) of richting Kl. DACHAU geëvacueerd. Nederlandse of uit Nederland gedeporteerde gevangenen maakten deel uit van een der sub f vermelde transporten.

f) RECAPITULATIE

TABEL XXIV

datum van vertrek t=per trein v=te voet	commando	plaats van aankomst	datum van aan- komst
7.4.45 (t)	Ak.BISINGEN	Ak.ALLACH (cdo DA)	12.4.45
11.4.45 (t)	"	"	14.4.45
10.4.45 (t)	Ak.DAUTMERGEN	"	12.4.45
18.4.45 (v)	"	a) ALTSHAUSEN b) WALDSEE	22.4.45 "
6.4.45 (t)	Ak.DORMET- TINGEN	Ak.ALLACH	12.4.45
11.4.45 (t)	Ak.HAILFINGEN	"	14.4.45
22.3.45 (t)	Ak.LEONBERG	Ak.MUEHLDOEF	28.3.45
7.4.45 (t)	Ak.SCHOEMBERG	Ak.ALLACH	12.4.45
21.4.45 (v)	Ak.SPAHINGEN	a) PFRONTEN b) FUESSE	27.4.45 "
2.4.45 (t)	Ak.VAIHINGEN	Ak.ALLACH	6.4.45

1. De namen van de gevangenen, die Ak.ALLACH (cdo Kl.DA) bereikten, zijn bekend.
2. De gevangenen van Ak.BISINGEN, Ak.DAUTMERGEN, Ak.DORMETTINGEN en Ak.SCHOEMBERG, die Ak.ALLACH op 12.4.45 bereikten, hebben van SCHOEMBERG af de route tezamen afgelegd.

D. HET LOT VAN DE GEVANGENEN

1. Ak.ECHTERDINGEN

- a) Uit hetgeen sub C is vermeld blijkt, dat de namen van de gevangenen van Ak.ECHTERDINGEN, die hetzij naar Ak.OHRDRUF/SIII (cdo Kl.BU), hetzij naar BERGEN-BELSEN zijn afgevoerd, bekend zijn.

- b) Verder valt uit officiële documenten op te maken, dat de nog overlevende, niet naar KL.BUCHENWALD of BERGEN-BELSEN afgevoerde gevangenen van Ak.ECHTERDINGEN zich op 20.1.45 als zieken te Ak.VAIHINGEN bevonden (zie verder Ak.VAIHINGEN).

2. Ak.VAIHINGEN

- a) Uit het sub C/d vermelde blijkt, dat een deel van de uit Nederland gedeporteerde Joodse gevangenen van dit commando op 2.4.45 naar Ak.ALLACH (cdo Kl.DA) is geëvacueerd. De namen van de gevangenen, die Ak.ALLACH op 6.4.45 bereikten, zijn bekend. De rest is niet geëvacueerd, doch in het kamp gebleven.
- b) Het "Krankenbuch" van Ak.VAIHINGEN is bijgehouden tot 21.4.45, terwijl de bezetting van het kamp omstreeks 30.4.45 ter plaatse is bevrijd.
- c) Gelet op het voorafgaande zal dus van niet teruggekeerden van Ak.VAIHINGEN, van wie vaststaat of verondersteld mag worden:

dat zij niet in Ak.ALLACH zijn aangekomen,

dat zij geen reden hadden om, indien nog in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in een bepaalde plaats zij tijdens de evacuatie zijn overleden,

dat zij niet na 30.4.45 te VAIHINGEN zijn gesignaleerd,

met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid moeten worden aangenomen, dat zij zijn overleden te Ak.VAIHINGEN of tijdens de evacuatietocht naar Ak.ALLACH en wel niet eerder dan op 21.4.45 en uiterlijk op 30.4.45.

3. Ak. HAILFINGEN

Gelet op het feit, dat zieken en zwakken van dit commando eveneens in Ak.VAIHINGEN terecht kwamen, zal voor het lot van niet teruggekeerden van dit kamp en indien zij niet in Ak.ALLACH zijn terecht gekomen, noch bekend is, dat zij op een bepaalde datum en/of in een bepaalde plaats tijdens de evacuatietocht zijn overleden, dezelfde conclusie moeten worden aangenomen als voor de niet teruggekeerden van Ak.VAIHINGEN (zie verder sub D/2).

4. "WUESTE-groep" (Ak.BISINGEN, Ak.DAUTMERGEN, Ak.DORMETTINGEN en Ak.SCHOEMBERG)

a) Door het ontbreken van officiële gegevens kan in de regel niet worden bepaald, in welk commando van de WUESTE-groep een zekere niet teruggekeerde het laatst verbleef, terwijl wel bekend is, dat gevangenen in de periode Maart-April 1945 wel eens van commando veranderden.

b) Gelet op het voorafgaande zal dus in het algemeen van niet teruggekeerden van deze groep, van wie vaststaat of verondersteld mag worden:

dat zij in het Kl.NATZWEILER-complex zijn terecht gekomen,

dat zij zijn geëvacueerd,

dat zij niet in Ak.ALLACH (edo Kl.DA) zijn terecht gekomen,

dat zij geen reden hadden om, indien nog in leven, niet naar Nederland terug te keren,

dat niet bekend is, op welke bepaalde datum en/of in welke bepaalde plaats zij tijdens een der evacuatietochten zijn overleden, noch na eventuele aankomst te ALTSHAUSEN, FUESSE, PFRONTEN of WALDSEE zijn gesignaleerd,

met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid moeten worden aangenomen, dat zij zijn overleden in Duitsland en wel niet eerder dan op 6.4.45 en uiterlijk op 28.4.45 (laatste datum, waarop een uit het Kl.NATZWEILER-complex geëvacueerde groep een bestemming bereikte).

5. Ak.SPAININGEN

Voor niet teruggekeerden van dit kamp geldt het sub 4 vermelde.

6. Ak.LEONBERG

Voor niet teruggekeerden van dit kamp kan, indien zij Ak.MUEHLDOEF niet bereikten, de uiterste datum, waarop het overlijden kan hebben plaats gevonden, worden teruggebracht op 28.3.45.

7. Voor niet teruggekeerden, van wie aangenomen mag worden, dat zij na 30.4.45 te VAIHINGEN zijn gesignaleerd of tot de groep behoorden, die op 22.4.45 te ALTSHAUSEN en WALDSEE of op 27.4.45 te PFRONTEN of FUESSE werden bevrijd, zal de meest aanvaardbare conclusie, hun lot aangaande, dienen te worden bepaald.

8. Voor het lot van niet teruggekeerden, van wie vaststaat, dat zij in het Kl.BUCHENWALD, BERGEN-BELSEN of Kl.DACHAU-complex terecht kwamen, wordt verwezen naar de hoofdstukken betreffende deze kampen.